

FOLKETINGET

EU-nyt

NYHEDSBREV | 2021-2022 | 30. NOVEMBER 2022

Kommissionen fastholder presset på Ungarn og sender bolden videre til Rådet

Kommissionen har i dag besluttet at fastholde anbefalingen om at suspendere samhørighedsstøtte til Ungarn for 7,5 mia. euro på grund af brud på retsstatsprincippet og deraf følgende risiko for forvaltningen af EU's budget.

Retsstatsmekanismen tages i brug

Kommissionen har valgt at fastholde anbefalingen fra september om at suspendere EU-budgetmidler til Ungarn på baggrund af mangler i relation til retsstatsprincippet, som udgør en risiko for forvaltningen af midler fra EU-budgettet. Det sker på baggrund af Kommissionens vurdering af de afhjælpende tiltag, som Ungarn har iværksat.

Det er derfor nu op til Rådet at afgøre, hvorvidt Kommissionens anbefaling skal føres ud i livet. Det skal besluttes med kvalificeret flertal i Rådet. Beslutningen er sat på dagsordenen for EU's økonomi- og finansministres møde allerede den 6. december 2022, men der kan eventuelt blive tale om, at der indkaldes til et nyt møde lidt senere, så landene får mere tid til at forholde sig til Kommissionens beslutning. EU's økonomi- og finansministre har formelt en frist til den 19. december 2022 til at træffe en afgørelse.

I en anden sag om Ungarns genopretningsplan, der også omhandler EU-midler til Ungarn, har Kommissionen i dag dog valgt at godkende Ungarns

---

---

genopretningsplan, hvilket giver mulighed for adgang til de 5,8 mia. euro afsat til Ungarn. Genopretningsmidlerne kan dog først udbetales i takt med, at de aftalte mål og milepæle i planen indfries. Rådet skal også i denne sag godkende Ungarns genopretningsplan med kvalificeret flertal, hvilket også forventes at ske den 6. december 2022.

Anbefaling om suspension af EU-midler

Da Kommissionen vedtog forslaget med anbefalingen om at suspendere EU-midler til Ungarn var det første gang, at den såkaldte retsstatsmekanismen blev taget i brug. Retsstatsmekanismen forbinder udbetalinger fra EU-budgettet med overholdelse af retsstatsprincippet. Kommissionen foreslog den 18. september 2022, at 65 pct. af tilskudsmidlerne til Ungarn under tre samhørighedsprogrammer blev suspenderet. Det svarer til 7,5 mia. euro eller ca. 56 mia. kroner. De tre samhørighedsprogrammer finansieres af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling ([ERDF](#)), Samhørighedsfonden ([CF](#)), Fonden for Retfærdig Omstilling ([JTF](#)) og Den Europæiske Socialfond Plus ([ESF+](#)).

Kommissionen indledte formelt proceduren, der i sidste ende kan føre til suspension af EU-tilskudsmidler, den 27. april 2022 med en notifikation til Ungarn om mulige brud på retsstatsprincippet, der kan udgøre en risiko for EU-budgettet. Kommissionen påpeger bl.a. følgende forhold:

- Systematiske uregelmæssigheder, mangler og svagheder i de offentlige udbud.
- Utilstrækkeligheder i håndteringen af interessekonflikter og bekymringer om trust af offentlig interesse, der udfører offentlige opgaver.
- Svagheder i effektiviteten af undersøgelser og retsforfølgelse i sager der omhandler EU-midler.
- Mangler i regelsættet for antikorrupition.

Hvornår kan retsstatsmekanismen anvendes?

Retsstatsmekanismen kan anvendes, hvis der er tale om brud på retsstatsprincippet i et medlemsland der påvirker eller har risiko for at påvirke forvaltningen af EU-budgettet eller beskyttelsen af EU's finansielle interesser på en tilstrækkelig direkte måde.

Kommissionens forslag

Kommissionen fremsatte den 18. september 2022 forslaget om suspension af EU-budgetmidler til Ungarn, der formelt udgøres af Kommissionens forslag til Rådets gennemførelsesafgørelse om tiltag til beskyttelse af EU-budgettet mod brud på retsstatsprincippet i Ungarn. Bilaget indeholder en oversigt over de tiltag, som Ungarn har tilkendegivet at ville gennemføre inden den 19. november 2022.

Kommissionen har i dag vurderet, at anbefalingen af suspension af midlerne opretholdes, idet Ungarn ikke har gennemført tilstrækkeligt med afhjælpende tiltag.

↳ [KOM \(2022\) 485: Kommissionens forslag til Rådets gennemførelsesafgørelse](#)

↳ [KOM \(2022\) 687: Kommissionens vurdering af Ungarns afhjælpende tiltag](#)

↳ [Pressemeddelelse fra Kommissionen](#)

↳ [Kommissionens spørgsmål og svar om proceduren mod Ungarn](#)

Ungarns reaktion

Ungarn har over sommeren annonceret 17 tiltag, som skal imødekomme Kommissionens konstatering af brud på retsstatsprincippet med betydning for EU-budgettet. Ungarn har bl.a. forpligtet sig til at gennemføre følgende:

- En ny og uafhængig såkaldt integritetsmyndighed med udstrakte beføjelser til at styrke forebyggelse, afsløring og korrektion af svindel, interessekonflikter og korruption og andre ulovligheder og uregelmæssigheder i forbindelse med implementeringen af EU-tilskudsmidler.
- En antikorrupsionstaskforce med inddragelse af specialiserede NGO'er.
- Ændring af straffeloven der muliggør en domstolsprøvning af anklagemyndighedens afgørelser.
- Systematisk brug af Kommissionens datamining og risikovurderings værktøj, Arachne, der gør det muligt at se, hvem der modtager EU-støtte.
- Ændring af loven om offentlige udbud, der præciserer reglerne for kapitalforvaltningsfonde af offentlig interesse. Ændring af systemet for angivelse af økonomiske interesser for højtstående offentlige embeder (ministre, statssekretærer, medlemmer af parlamentet mv.).

De samlede tiltag er gengivet i bilaget til Kommissionens forslag ([KOM \(2022\) 485](#)). Hovedparten af de annoncerede tiltag skulle være gennemført senest den 19. november 2022. Det gælder bl.a. for integritetsmyndigheden, der skulle have påbegyndt dens virke den 19. november.

Kommissionen har i dag vurderet, at Ungarn ikke har implementeret tiltagene på en tilstrækkelig måde, og der derfor fortsat er mangler i forhold til retsstatsprincippet, der udgør en fare for håndteringen af EU-midler.

EU-budgettet og Ungarn

Kommissionen foreslår at opretholde anbefalingen om at suspendere 7,5 mia. euro i forbindelse med tre programmer under samhørighedsstøtten. Ungarn står til samlet at modtage 22,5 mia. euro i samhørighedsstøtte i indeværende budgetrammeperiode (MFF) fra 2021-2027. Hertil kommer ca. 12 mia. euro på landbrugsområdet. De samlede 34,5 mia. euro fra EU-budgettet, som er tiltænkt Ungarn, omfatter ikke de midler, som Ungarn kan modtage fra genopretningsfonden.

Genopretningsmidler

Modsat opretholdelse af den foreslåede suspension af EU-midler til Ungarn har Kommissionen i dag valgt at indstille Ungarns genopretningsplan til godkendelse i Rådet. Ungarn kan dermed få adgang til landets andel af de omfattende genopretningsmidler, som blev forhandlet på plads i forbindelse med covid-19-krisen. Ungarn står til at modtage 5,8 mia. euro, men det forudsætter også Rådets godkendelse af Ungarns genopretningsplan, der indeholder mål og milepæle for anvendelsen af midlerne. EU-midlerne under genopretningsplanerne bliver først udbetalt, når de enkelte mål og milepæle er realiseret.

De 2 sager er ikke formelt forbundne, men omhandler begge Ungarns håndtering af retsstatsprincippet. Den ungarske genopretningsplan blev indleveret til Kommissionen tilbage i maj 2021, men er den eneste af EU-landenes genopretningsplaner, der mangler godkendelse, hvilket altså i dag sker for Kommissionens vedkommende.

Ifølge Kommissionen indeholder genopretningsplanen 27 milepæle med relation til retsstatsprincippet, herunder samtlige af de tiltag, som Ungarn har annonceret i forbindelse med proceduren under retsstatsmekanismen.

Det følger af den såkaldte genopretningsfacilitet, der fordeler genopretningsmidlerne til medlemslandene, at hvis ikke Ungarns genopretningsplan godkendes af Rådet i år, så mister Ungarn 70 pct. af de tildelte midler.

Rådet træffer afgørelsen med kvalificeret flertal, og godkendelsen af genopretningsplanen ventes at være på dagsordenen for rådsmødet for EU's økonomi- og finansministre den 6. december 2022.

Ungarn har indtil nu blokeret et par sager, hvor vedtagelsen kræver enstemmighed, hvilket af nogen er blevet kædet sammen med den manglende godkendelse af Ungarns genopretningsplan. Det drejer sig om forslaget om makrofinansiel assistance til Ukraine i 2023 på 18 mia. euro og forslaget om minimumsbeskatning af multinationale selskaber, som er EU's implementering af OECD-aftalen om international beskatnings såkaldte spor 2.

Kommissionens godkendelse af Ungarns genopretningsplan

Kommissionen har i dag valgt at godkende Ungarns genopretningsplan og indstille den til Rådets godkendelse. Det sker bl.a. på baggrund af 27 milepæle, der ifølge Kommissionen specifikt omhandler retsstatsprincippet.

- ↳ [KOM \(2022\) 686: Kommissionens forlag til Rådets gennemførelsesafgørelse om Ungarns genopretningsplan](#)
- ↳ [KOM \(2022\) 686: Bilag til Kommissionens forslag](#)
- ↳ [SWD \(2022\) 686: Kommissionens tilhørende arbejdsdokument](#)
- ↳ [Kommissionens spørgsmål og svar om godkendelsen af Ungarns genopretningsplan](#)
- ↳ [Faktaark om Ungarns genopretningsplan](#)

Den videre proces

Rådet havde som udgangspunkt 1 måned til at vedtage Kommissionens forslag fra september til suspension af EU-budgetmidler til Ungarn. Fristen kan dog undtagelsesvis forlænges med op til 2 måneder, hvilket Rådet valgte at gøre den 12. oktober 2022, så Rådet nu har en frist frem til den 19. december 2022.

Budgetkommissær, Johannes Hahn, har tidligere udtalt, at Ungarns planlagte tiltag i teorien var tilstrækkelige til at afhjælpe de mangler Kommissionen har påpeget i notifikationen. Det forudsatte dog, at de var korrekt specificeret i de relevante love og regler og blev implementeret tilsvarende.

I sidste ende skulle tiltagene ifølge Hahn altså sætte en stopper for de identificerede risici for EU-budgettet og EU's finansielle interesser, hvilket Kommissionen altså i dag har vurderet, ikke er tilfældet.

Som nævnt er sagen indtil videre sat på dagsordenen for mødet for EU's økonomi- og finansministre den 6. december, men kan altså eventuelt blive behandlet på et senere ekstraordinært møde, dog inden den 19. december 2022.

Procedure for tilbageholdelse af EU-tilskudsmidler (artikel 6 i forordning 2020/2092)

Proceduren fra Kommissionen konstaterer, at der er brud på retsstatsprincippet med betydning for forvaltningen af EU-budgettet i et medlemsland til vedtagelse af suspension af EU-budgetmidler til det pågældende medlemsland kan tage mellem 5 og 9 måneder.

Forløbet er følgende (forløbet i sagen med Ungarn er skrevet med **fed**)

1) Kommissionen sender en skriftlig meddelelse til det berørte medlemsland om konstatering af muligt brud på retsstatsprincippet med betydning for EU-budgettet
(27. april 2022)

→ Kommissionen sætter en frist for svar på mellem 1 og 3 måneder

2) Det berørte medlemsland forelægger de nødvendige oplysninger og kan fremsætte bemærkninger til Kommissionens konstatering med eventuelle afhjælpende tiltag
(27. juni 2022)

→ 1 måned

3) Kommissionen orienterer medlemslandet om, at den agter at fremsætte forslag
(20. juli 2022)

→ 1 måned

4) Medlemslandet kan komme med bemærkninger om de planlagte tiltag
(22. august 2022)

→ 1 måned

5) Kommissionen fremsætter forslag til Rådet
(18. september 2022)

→ 1 måned (hovedregel) – 3 måneder (undtagelsestilfælde)

(12. oktober 2022: Rådet udsætter fristen med 2 måneder til 19. december)

6) Rådet vedtager Kommissionens forslag.

(6. december eller måske et senere ekstraordinært møde inden den 19. december)

Det følger af den indledende bemærkning nr. 26 til forordningen om retsstatsmekanismen ([forordning 2020/2092](#)), at det berørte medlemsland undtagelsesvis kan bringe sagen op i Det Europæiske Råd, hvor EU's stats- og regeringschefer så skal drøfte sagen. Mens sagen behandles i Det Europæiske Råd kan der ikke træffes beslutning om foranstaltninger mod medlemslandet. Drøftelserne bør dog som regel ikke vare mere end tre måneder fra Kommissionens forslag til Rådet om foranstaltninger mod landet.

EU vedtog i forbindelse med forhandlingerne i EU om budgetrammen for 2021-2027 (MFF) og genopretningsfonden den såkaldte retsstatsmekanisme, der for første gang gør det muligt at suspendere EU-tilskudsmidler til et medlemsland, hvis det kan påvises, at tilsidesættelse af retsstatsprincippet i et medlemsland påvirker den ansvarlige økonomiske forvaltning af EU's budget eller beskyttelse af EU's finansielle interesser på en tilstrækkelig direkte måde. Retsstatsmekanismen kan ikke anvendes ved andre typer af brud på retsstatsprincippet, der ikke har betydning for EU-budgettet eller EU's finansielle interesser.

Retsstatsmekanismen har formelt været gældende fra den 1. januar 2021. Polen og Ungarn anlagde dog sag ved EU-Domstolen med krav om annullation af mekanismen. Kommissionen har afventet udfaldet af sagen, hvor afklaringen kom den 16. februar 2022 med afvisning af Polen og Ungarns søgsmål (sag [C-156/21](#) og [C-157/21](#)).

Retsstatsmekanismen

Konkret udgøres retsstatsmekanismen af forordning 2020/2092 fra den 16. december 2020 om en generel ordning med konditionalitet til beskyttelse af EU's budget. Forordningen er efterfølgende blevet suppleret af Kommissionens retningslinjer for anvendelsen af retsstatsmekanismen.

- ↳ [Forordning 2020/2092 om en generel ordning med konditionalitet til beskyttelse af Unionens budget](#)
- ↳ [Kommissionens retningslinjer for anvendelse af retsstatsmekanismen](#)

Produceret og skrevet af:
Martin Jørgensen, EU-konsulent, 3622